

Hogyan támogassa a könyvtár az ismeretterjesztő népművelési előadásokat

Népünk kultúrforradalmában — mint köz-tudomású — jelentős szerepük van a népművelési ismeretterjesztő előadásoknak. Evről évre százezer és millió dolgozót tájékoztatunk a Szabad Föld Téli Estéken, a városi és üzemi előadásokon napjaink idő-szerű problémáiról, valamint a tudomány különböző kérdéseiről.

Tulzás nélkül elmondhatjuk, hogy a népművelési előadásokat dolgozó népünk kedveli, szereti.

Az új oktatási évadban 24 politikai tárgyú, 7 filozófiai, 28 természettudományi, 50 agrártudományi, 25, műszaki, 11 földrajzi, 17 egészségügyi, 31 történelmi, 22 irodalmi és 10 művészeti tárgyú előadásanyag áll majd rendelkezésre. Mindez azt jelenti, hogy körülbelül 225 brosúra, illetőleg útmutató jellegű kiadvány közül válogathatnak a városi és falusi népművelési előadói, hogy ezek segítségével előadásaikra felkészüljenek.

Az imént említett 225 kiadványnak mintegy fele már az elmúlt oktatási évadban jelent meg. A másik fele, körülbelül 110 füzet kiadása most van folyamatban és a tervek szerint az esztendő végére mindegyik megjelenik. Itt jegyezzük meg, hogy a Népművelési Híradó hónapról hónapra rendszeresen közli az időközben megjelent füzetek jegyzékét, azonkívül megjelenik egy tájékoztató is, mely vezérfontalat ad.

A népművelési minisztérium még a tavasz folyamán rendelkezést bocsájtott ki, mely szerint az ismeretterjesztő füzeteket felhasználás után a népművelési ügyvezetőknek a helyi könyvtárnak kell átadniuk leltárbavétel és megőrzés céljából. Természetesen ez a rendelkezés vonatkozik az idei oktatási évadban megjelent füzeiteinkre is.

Felhívjuk tehát könyvtárosaink figyelmét, hogy a kiváló szakemberek által készített brosúrákat, vezérfontalatokat valóban a legnagyobb gondossággal őrizzék meg, s ha netalán valahol még elmulasztották volna a vonatkozó miniszteri rendelet végrehajtását, ezt sürgősen kérjük számon az illetékesektől (helyi tanács, népművelési ügyvezető).

E füzeteket különben azért kell megőrizni, hogy bármikor rendelkezésére bocsáthassák később az érdeklődőknek, legelőszörban az előadónak, az előadói csoportoknak, munkaközösségeknek.

Az új oktatási évad kapcsán egy másik, ugyancsak fontos feladatra hívjuk fel a könyvtárosok figyelmét. Valójában itt szó-

lunk konkrétan arról, hogy miként segítheti elő a könyvtár a Szabad Föld Téli Esték és a városi, üzemi előadások színvonalának emelését.

E vonatkozásban könyvtárosaink teendője az, hogy az előadónak rendelkezésére bocsássák mindazt az irodalmat, melynek tanulmányozásával alaposan telkészülhetnek az előadások megtartására. A most megjelenő füzeiteink ugyanis az eddiginél elmélyültebb, gazdagabb szakmai ismeretet, tehát komolyabb felkészültséget nyújtanak előadóinknak.

Vezérfontalaink a szokásos előadásanyag közlésén kívül most már a tárggyal kapcsolatos szemelvényeket és módszertani tájékoztatót is tartalmaznak. Mindezekben kívül még bibliográfiai jegyzéket is közöl a füzet. E bibliográfiai jegyzék pedig azokat a műveket tünteti fel, amelyeknek tanulmányozása elengedhetetlenül szükséges az előadónak.

Könyvtárosaink tehát azzal segítik elő az ismeretterjesztő előadásokat, ha a forrásmunkául szolgáló műveket az előadók, illetőleg előadói munkaközösségek számára biztosítják.

A bibliográfiai jegyzék zömében olyan műveket sorol fel, amelyek könyvtárainkban fellelhetők. Ha egyik-másik ezidőszereint még nincsen meg, azokat a Népkönyvtári Központ hamarosan beszerzi és tokozatosan eljuttatja népkönyvtárainkhoz.

Most, hogy az elkövetkezendő hetekben minden helység összeállítja őszi-téli előadássorozatát, kívánatos, hogy ezzel egyidejűleg a könyvtárosok az előadás tartalmával összefüggő könyvekre felhívják nemcsak az előadók, de a hallgatóság, azaz a község, város dolgozóinak figyelmét is.

Itt az alkalom annak a több helyütt jól bevált gyakorlatnak megvalósítására, hogy a sorra kerülő előadás tematikájával foglalkozó művekből kisebb-nagyobb könyvkiállítást rendezzünk.

A *Móricz Zsigmond* előadás alkalmából, hacsak egy asztalon elhelyezzük az író műveinek könyvtárunkban található példányait, minden bizonnyal növeljük olvasóinak számát. Ugyanígy a *»Németország egységének ügye«* című előadás alkalmából tegyük közszemlére *Melnyikov: Harc az egységes, jüggetlen, demokratikus és békeszerető Németországért* című füzetét, a problémával összefüggő különböző szépirodalmi munkákat stb. *»A silőzás«* című előadás során a *Silőtakarmányok készítése és jelentősége*

című könyvet, a »Villámlás és mennydör-gés« című előadás alkalmából például Kolobkov: *Zivatarok és viharok* című füzetét.

Ne feledjük: a legjobb előadás is csupán telkelti bizonyos ismeretkör iránt az érdeklődést. A végső cél azonban ennek kielégítése, vagyis az, hogy a problémát dolgozók önállóan tanulmányozzák, azaz olvassanak

Pártunk Központi Vezetősége mindany-

nyunk figyelmét felhívta a tömegnevelés fontosságára, jelentőségére. Az eddig elmondottakból következik, hogy nem csekély mértékben éppen könyvtárosaink ügybuzgalmán múlik: milyen eredménnyel juttatjuk el népünkhöz az 1952—53. oktatási évadban a szocialista világnézet tanításait, az igazi tudomány eredményeit, öt éves ter-vünk és békeharcunk javára.

VIHAR BELA

Hogyan állunk a statisztikai adatszolgáltatásokkal?

A könyvtárak leltározása után 15 nap-pal, a statisztikai adatgyűjtés utolsó sza-kaszában vessünk számot, kik voltak azok a könyvtárosok, akik jól végezték ezt a munkát, s hol van még kijavítanivaló. Az adatszolgáltatási íveket a berettyóújfalui járási könyvtár gyűjtötte be elsőnek. 107 könyvtára kellett kitölteni az adatszol-gáltatásra kötelezve, s ezek szeptember 15-én mind be-küldték az íveket. Nagy Lajos, a könyv-tár vezetője, Pest megyének is segíteti, ahol nagy volt a lemaradás.

A szentesi járási könyvtár vezetője a tatabányai megyei könyvtárnál segített. Szentesen 150, Tatabányán pedig 107 könyvtárnak kellett kitölteni az adatszol-gáltatási ívet. Nem válik becsületére a tatabányai megyei könyvtárosoknak, hogy olyan könyvtártól kaptak segítséget, mely-nek lényegesen több munkája volt. Dicsé-retet érdemel Halfár Rudolf, a mohácsi járási könyvtár vezetője, aki feladatát az első között teljesítette, s most Tolna me-gyében — ahol a legnagyobb a lemara-dás — segíti a munkát.

Vas megye a legjobbak között indult. A leltározást itt oldották meg legjobban, s augusztus 30-ra ellenőrizték valamennyi könyvtár leltárkönyvét. Szeptember 24-én azonban mindössze 67%-os ered-ményt értek el a statisztikai adatszolgál-tatás területén. A megyei könyvtárosok megfeleltek arról, hogy ez is az ő feladatuk, s hogy nem fogja helyettük más elvégezni ezt a munkát.

291 adatszolgáltatási ívből csak 37 hiányzik még Zalaegerszegen, remélhe-tőleg határidőre mind beküldik a Központi Statisztikai Hivatalba. Munkájuk azért is kiemelkedő, mert az adatszolgáltató la-poknak 10—12%-át a megyei könyvtár dolgozói helyszínen ellenőrzik, s meggyö-

ződnek arról, hogy a valóságnak meg-felelő adatokat tartalmazza-e.

Békés megyében már csak 40 kérdőív hiányzik, de biztató Baranya megye mun-kája is.

Nyiregyházán mindvégig baj volt. Már júliusban, a kezdet-kezdetén sem tartották be a határidőket. A kérdőíveket is késve küldték ki a könyvtáraknak. Szeptember 25-én kellett a népművelési osztályokhoz eljuttatni az adatszolgáltatási íveket. Er-deklődésünkre a népművelési osztály ve-zetője nem tudott felvilágosítást adni, ami azt bizonyítja, hogy nem sok gondot for-dított a statisztikai munka elvégzésére.

Hajdú megyében még mindig csak 85% kérdőív érkezett be, s ennek a debreceni körzeti könyvtár az oka. A munka elvég-zéséhez a városi könyvtártól segítséget kaptak, ennek ellenére sem tudtak hatá-ridőre megbirkózni a feladatokkal.

Borsod megyében igen tarka a kép. A putnoki körzeti könyvtár elvégezte mun-káját, amely Szikszón dőcög és Miskolcon gyengén halad.

Győr-Sopron megye 362 jelentésből 185-öt tudott begyűjteni.

A néhány itt közölt adat azt bizonyítja, hogy egyes könyvtárosaink és egyes népművelési osztályok (bár csak igen kevés) igen jól végezték el munkájukat. Böven van azonban még pótolnivaló. A népművelési osztályok és könyvtárak feladatai, hogy területükön 100%-ig elvégezzék az adatszolgáltatással kapcsolatos munkálatokat.

1952. IX. 25.

BERZA LÁSZLO,

a Népművelési Minisztérium
könyvtárososztályának munkatársa